

Dr. sc. Simona Delić (8. 2. 1971. – 5. 1. 2024.)



Nakon kratkog razdoblja intenzivnog bolničkog liječenja, ali dugog razdoblja iscrpljujuće borbe s teškom kroničnom bolešću, u pedesettrećoj godini napustila nas je kolegica dr. sc. Simona Delić. Rodila se 8. veljače 1971. u Tuzli, osnovnoškolsko obrazovanje nastavila u Samoboru, a gimnazijsko u Zagrebu gdje je 1989. upisala romanistiku i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na istom je fakultetu diplomirala 1994., magistrirala 1999., a doktorsku disertaciju (“Tema obitelji u hrvatskoj usmenoj baladi”, mentorica dr. sc. Tanja Perić-Polonijo) obranila 2004. godine. Od 1996. godine do prerane smrti radila je u Institutu za etnologiju i folkloristiku.

Usavršavajući se na prestižnim inozemnim institucijama (Sveučilištu Complutense i Fundaciji Ramón Menéndez Pidal u Madridu te Deutsches Volksliedarchivu u Freiburgu), redovno prateći inozemne folklorističke studije, ali i neumorno tragajući za arhivskim i novim terenskim zapisima usmenog pjesništva, Simona Delić je utemeljila interkulturni studij balada u hrvatskoj folkloristici. U svojim brojnim znanstvenim i stručnim člancima, kao i monografijama, pokazala je temeljitost i inovativnost u obradi hrvatskog baladnog korpusa te sklonost za interdisciplinarni i transkulturni pristup. Uspostavljajući kontakte s brojnim kolegama iz spomenutih inozemnih institucija, kao i Međunarodnom komisijom za baladno pjesništvo SIEF-a, na čijim je konferencijama redovito sudjelovala, Simona Delić je na najbolji način približila hrvatsku tradiciju suvremenoj europskoj baladistici.

Eklektizam te smjelo propitivanje i omjeravanje novih folklorističkih, kulturalnih i književnoznanstvenih teorija o „baladnom univerzumu“, odlika je njezinih triju knjiga koje se temelje na poredbenoj analizi hispanskih, balkanskih i sredozemnih balada. U svom metodološkom pristupu povezivala je raznorodne koncepte i pristupe usmenoknjiževnim

žanrovima – od Jollesove teorije jednostavnih oblika, Greimasove aktancijalne teorije, Lüthijeve semantike “baladnog familijarizma” do sociološke teorije “kodova ljubavnog diskursa” N. Luhmanna. Dopunjujući strukturalističku analizu (likova, zapleta, toposa) usmene pjesme teorijom performativa i izvedbenih „ljubavnih kodova“, Delić je potvrdila kako balada ne tematizira afektivne odnose članova obitelji, nego dotične konstruira kao aktante kompleksne „familijarističke etike“, a obiteljske napetosti, sukobe i katastrofe uspostavlja kao književne zaplete. Stvaranjem samosvojne ali rigorozne klasifikacije hrvatskog baladnog korpusa Simona Delić je dala obol starijem formalističkom i strukturalističkom pristupu (usmenoj) književnosti, a svojim interkulturalnim pristupom otvorila prostor za nove istraživače balada i usmenog pjesništva unutar hrvatske folkloristike. Uz pet monografija i pedesetak objavljenih znanstvenih i stručnih radova, Simona Delić je priredila nekoliko rukopisnih zbirki usmenih pjesama i balada na temelju vlastitih terenskih istraživanja u Hrvatskoj te u Dokumentaciji IEF-a pohranila vrijednu građu sefardskih pjesama, kao i građu nastalu na terenskim istraživanjima u Španjolskoj.

Osim suradnje na projektima Instituta za etnologiju i folkloristiku, Simona Delić je surađivala s Hrvatskim semiotičkim društvom, madridskim arhivom Ramón Menéndez Pidal, Španjolskim društvom za opću i komparativnu književnost (S.E.L.G.Y.C.), Leksikografskim zavodom “Miroslav Krleža”, a bila je i dugogodišnja aktivna članica Društva hrvatskih književnih prevodilaca i Hrvatsko-hispanskog društva, dočim je svojim brojnim književnim prijevodima i javnim nastupima aktivno sudjelovala u kulturnom životu grada Zagreba. Prevela je više od deset romana i proznih knjiga španjolskih književnika (Bolaño, Fuentes, Vargas Llosa, Marías, Redondo, Leante), ponajviše za nakladničku kuću Profil.

O vrsnoći njezina znanstvenog rada svjedoči i nagrada Društva sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika Sveučilišta u Zagrebu za najbolju prvu knjigu *Između klevete i kletve: tema obitelji u hrvatskoj usmenoj baladi* za 2002. godinu, zastupljenost u sveučilišnom kurikulumu iz folkloristike te redovita suradnja s Leksikografskim zavodom „Miroslav Krleža“ za područje folkloristike, hrvatske i hispanoameričke književnosti.

Za sve nas koji smo je poznavali i dijelili brojne institutske trenutke, Simona Delić je bila uistinu posebna osoba – snažna, usredotočena i do kraja posvećena svojim istraživačkim i prevodilačkim stremljenjima, a ujedno fragilna, ranjiva i nesklona zemaljskim obvezama i poslovima. Kako u baladnim zapletima ništa nije slučajno tako nije slučajno da nas je Simona napustila upravo u Ogulinu, rodnom gradu naše najveće hrvatske književnice, jer je i Simonin život u potpunosti bio vezan uz poeziju, balade i lijepu književnost, a ona sam živjela između sna i jave kao “oživotvorena kraljevna na zrnju graška”.

Izbor iz bibliografije

2001. Delić, Simona. *Između klevete i kletve: tema obitelji u hrvatskoj usmenoj baladi*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

2010. Delić, Simona. *Hispanoamerička bilježnica*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada

2011. Delić, Simona. *Silva Hispanica. Komparativna studija o žanru balade u modernoj hrvatskoj i u španjolskoj usmenoj tradiciji*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku

2012. Delić, Simona. *Barca Bela. El Género de la Balada en el Mediterráneo: Los Aspectos Teórico-Literarios y Literario-antropológicos de la Tradición Oral Croata e Hispánica del Siglo XX*. Saarbrücken, Editorial Académica Española, Lambert Publishing

2013. Delić, Simona. *Sanjerenje ili neizbježne priče*. Samobor: „A. G. Matoš“

2015. Delić, Simona. *Venerino zrcalo: folklorističke studije o sefardskoj književnosti*. Zagreb: Litteris.